

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 1999-2000

2 december 1999

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000

VERSLAG

**namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heren John Taylor en Stefaan Platteau**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden :

de heer Joachim Coens, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Johan De Roo, John Taylor ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Stefaan Platteau en Marc van den Abeelen ;

de heren Mathieu Boutsen, Herman De Reuse, Roland Van Goethem ;

de heren Gilbert Bossuyt, Lucien Suykens ;

de heer Ludo Sannen ;

de heer Chris Vandenbroeke.

Plaatsvervangers :

de heer Gerald Kindermans , mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Eric Van Rompuy, Johan Weyts ;

de heren Freddy Feytons, Marino Keulen, Jul Van Aperen, Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Jean Geraerts, Christian Verougstraete ;

de heren Guy Swennen, Robert Voorhamme ;

de heer Jos Geysels ;

de heer André-Emiel Bogaert.

Zie :

94 (1999-2000)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 tot 5 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft op woensdag 24 november en donderdag 2 december 1999 de hoofdstukken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2000 (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 94/1*) besproken die werden toegewezen aan de Commissie. Het betreft hoofdstuk I : Algemeen, hoofdstuk VI : Successierechten, hoofdstuk XI : Vlaams Fonds voor de Lastendeling en hoofdstuk XX : Inwerkingtreding. Aan de Commissie werd ook een amendement toegewezen inzake de invoeging van een hoofdstuk XIXbis betreffende de Registratierechten (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 94/4*).

A. Hoofdstuk I : Algemeen

A.1. Bespreking en stemming

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd. Artikel 1 en Hoofdstuk I worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

B. Hoofdstuk VI : Successierechten

B.1. Inleiding door de minister-president

Minister-president Patrick Dewael stelt dat artikel 36 inhoudt dat het door de vorige regering ingevoerde nultarief voor de successierechten voor familiale bedrijven (via een artikel in de aanpassing van de middelenbegroting voor het begrotingsjaar 1999) wordt bevestigd met het oog op de bestending van de werkgelegenheid in de familiale bedrijven.

Op basis van legistiek advies van het algemeen secretariaat van het Vlaams Parlement (afdeling Decreetgevend Secretariaat) vraagt de minister-president enkele legistische correcties bij artikel 36.

De eerste zin is een bepaling die thuishoort in de commentaar en moet dus worden weggelaten. De tweede zin moeten worden herschreven als volgt : "Artikel 60bis van het Wetboek der Successierechten, ingevoegd bij decreet van 20 december 1996 en gewijzigd bij decreten van 8 juli 1997 en 19 december 1998, wordt vervangen door wat volgt : [...]".

In § 1, derde lid, van de voorgestelde tekst van artikel 60bis van het Wetboek der Successierechten moet de zinsnede "belet niet dat het 3 %-tarief

wordt toegepast" worden vervangen door de zinsnede "belet de vrijstelling niet".

In § 10, 2°, en § 12 van de voorgestelde tekst van artikel 60bis van het Wetboek der Successierechten moeten de woorden "de Vlaamse Gemeenschap" worden vervangen door de woorden "het Vlaamse Gewest".

De Commissie gaat eenparig akkoord met de door de minister-president voorgestelde tekstcorrectie.

B.2. Stemming

Het aldus gewijzigde artikel 36 en Hoofdstuk VI : Successierechten worden aangenomen met 11 stemmen bij 3 onthoudingen.

C. Hoofdstuk XI : Vlaams Fonds voor de Lastendeling

C.1. Inleiding door de minister-president en bespreking

De minister-president verwijst naar de omstandige uitleg in de memorie van toelichting. Minister-president Patrick Dewael stelt – op basis van het legistiek advies van het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement (afdeling Decreetgevend Secretariaat) – een technisch meer correcte formulering van artikel 42 voor, die luidt als volgt : "Het op 31 december 1999 nog beschikbare saldo op de thesaurierekening 91.10.86.25 wordt overgedragen aan het Vlaams Fonds voor de Lastendeling.". Het Algemeen Secretariaat had immers opgemerkt dat de ontworpen bepaling niet kon toegepast worden. Luidens artikel 59 treedt het programma slechts op 1 januari 2000 in werking, zodat het nog beschikbare saldo uiteraard niet op 31 december 1999 kan worden overgedragen.

C.2. Stemming

De Commissie gaat eenparig akkoord met de door de minister-president voorgestelde tekstcorrectie.

Het aldus gewijzigde artikel 42 en hoofdstuk XI : Vlaams Fonds voor de Lastendeling worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

D. Hoofdstuk XIXbis : Registratierechten (nieuw)

Door mevrouw Wivina Demeester-De Meyer en de heren John Taylor, Eric Van Rompuy en Joachim Coens wordt een amendement ingediend tot invoering van een nieuw hoofdstuk XIXbis Registratierechten.

D.1. Inleiding door mede-indienster mevrouw Wivina Demeester-De Meyer

De CVP-fractie is voorstander van een verlaging van belastingen, maar de ervaring heeft geleerd dat men best een belasting kiest waarvoor Vlaanderen zelf volledig bevoegd is.

Volgens artikel 170 van de Grondwet kunnen belastingen alleen worden ingevoerd bij wet. Artikel 4 van de financieringswet geeft de gewesten de mogelijkheid bij decreet kortingen of opcentiemen in te voeren op de registratierechten. Artikel 9 voorziet hierin ook voor de personenbelasting, maar de Koning kan minima en maxima bepalen en bovendien is overleg nodig met de federale overheid en de andere gewesten (omwille van het behoud van de economische en monetaire unie). De enige wettelijke definitie van een opcentiem staat in artikel 468 van het Wetboek van inkomstenbelasting, waaruit blijkt dat een opcentiem een percentage is op de te betalen belasting en niet kan worden gedifferentieerd. Zonder wijziging van de federale wetgeving is het met andere woorden niet mogelijk om afcentiemen te geven op de personenbelasting en zeker niet alleen op de laagste inkomensschijven. Dat zou immers een wijziging inhouden van de fiscale wetgeving.

Maar de CVP is wel voorstander van een verlaging van de belastingen en de regering wil de mobiliteit bevorderen. Daarom stelt de CVP-fractie voor de registratierechten te verminderen, zodat de aankoop van een woning goedkoper wordt. In het voorliggende amendement gaat het om een vermindering van 25 %, hoewel een vermindering tot 41,408 % mogelijk is, zijnde het deel van de registratierechten dat aan de gewesten wordt overgedragen. De keuze voor 25 % komt voort uit het bedrag van 3,2 miljard frank dat de regering voor de afcentiemen op de personenbelasting heeft uitgetrokken. Deze regeling zou ingaan op 1 juli 2000. De vermindering van de registratierechten zal na enkele jaren een Laffereffect teweegbrengen, waardoor het aantal eigendomsoverdrachten zal stijgen en dus ook de totale opbrengst van de registratierechten. De maatregel die de CVP voorstelt, komt de economie en de gezinnen ten goede en zal

een stimulering betekenen om terug in de stad te gaan wonen.

D.2. Bespreking

De heer *Ludo Sannen* meent dat de vermindering van de registratierechten een interessant idee is waarover trouwens al jaren wordt gesproken. Het eerste argument van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer betreft de teruggave van belastingen aan de burgers. Dat geldt uiteraard voor iedere belastingverlaging en ook voor de afcentiemen op de personenbelasting. Ten tweede zegt ze dat kopen van woningen goedkoper wordt. Dat is zo en dat past in de trend naar een kernversterkende ruimtelijke ordening met veel aankopen van oude woningen in de stads- en dorpskernen. De spreker is niet zeker van het effect op de jonge gezinnen. Het derde argument van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer is de verbetering van de mobiliteit. Theoretisch is dat juist omdat er minder woonwerkverkeer nodig is als men dicht bij het werk woont. Maar het amendement van de CVP voert een lineaire maatregel in. De vermindering van de registratierechten slaat ook op wie bijvoorbeeld een vijfde woning koopt, en bevat bijgevolg geen sociale dimensie en geen differentiatie.

Ten slotte wil de spreker even ingaan op de gevolgen voor Brussel en de rand. De vermindering van de registratierechten zal alleen van toepassing zijn in het Vlaamse Gewest. Voor Brusselaars, ook Franstalige, wordt het dan voordelig om te verhuizen van Brussel naar Vlaanderen en meer bepaald naar de rand. De druk op de rand zal dan toenemen.

De vermindering van de registratierechten mag niet hals over kop worden ingevoerd, maar vergt nader onderzoek met betrekking tot de mogelijke effecten ervan.

De heer *Stefaan Platteau* feliciteert de CVP met haar amendement. Het is een goede zet vanuit de oppositie : de burger een belastingverlaging voorstellen. De burger zou zelfs verkiezen dat alle belastingen worden afgeschaft. Jammer genoeg is dit een utopie. Daarom moet men kiezen en de regering heeft gekozen voor een vermindering van de belasting op arbeid. Na Zweden is België koploper inzake belastingdruk op arbeid. Dat moet veranderen. In Dilbeek heeft de spreker de opcentiemen op de personenbelasting verminderd en de inwoners waarderen dat. De regering heeft de goede keuze gemaakt. Het is inderdaad niet de gemakke-

lijkste weg, maar het loont de moeite. De vermindering van de belastingen op arbeid is een trendbreuk met het verleden.

In tegenstelling tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer denkt de heer *Stefaan Platteau* dat het Laffereffect niet zal spelen bij een vermindering van de registratierechten. De lage intrestvoeten hebben wel een gunstig effect op de evolutie van de eigendomsoverdrachten. De spreker stelt zeer gevoelig te zijn aan het effect op de rand rond Brussel, waar de druk van inwijkende Franstaligen nu reeds enorm hoog is. Dat moet dus eerst goed worden onderzocht.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* verwondert zich er over dat de VLD vertrouwen geeft aan de regering voor een voorstel dat niet eens op papier staat. Dat is inderdaad een grote trendbreuk.

Het voorstel van de CVP-fractie is geen voorstel hals over kop, zoals de heer Ludo Sannen heeft gesteld, maar steekt goed in elkaar. Alle gewestbelastingen werden onder de loep genomen. Het Kijken luistergeld, om er een te noemen, kan niet worden gewijzigd zonder wijziging van de federale wet.

Wat de lineariteit van de vermindering van de registratierechten betreft, antwoordt de sprekerster de heer Ludo Sannen dat dit bij de huidige wetgeving niet anders kan. Meer dan 90 % van de eigenaars heeft één woning. Tussen 1 % en 3 % hebben er twee of drie en 3 % heeft meer dan drie woningen. De door de CVP voorgestelde maatregel slaat dus op meer dan 90 % van de eigenaars. Naar Brussel en de rand toe is de problematiek dezelfde als bij de vermindering van de successierechten. Uiteindelijk werkt dat de creativiteit van de andere gewesten in de hand.

In de volksmond wordt niet gesproken van registratierechten, maar van het schrijfgeld, van het groot beschrijf en van het klein beschrijf. Vroeger ging het inderdaad om de terugvordering van de kosten van het schrijven of registreren van een eigendomsoverdracht en naar die notie moeten we teruggaan. Nu zijn de registratierechten immers geëvolueerd naar een belasting op het verhuizen.

De heer *Chris Vandenbroeke* neemt de vermeende toename van de druk op de rand rond Brussel - wanneer dit amendement wordt aangenomen - ernstig. Iedereen is voor een vermindering van de belastingen en de spreker geeft toe dat de CVP met een constructief voorstel komt, dat een alternatief is voor de afcentiemen op de personenbelasting gezien de twijfel die blijft heersen over de

haalbaarheid terzake. Er valt dus over te praten. Is er op het Overlegcomité van woensdag 24 november over de afcentiemen op de personenbelasting gesproken ?

Minister-president Patrick Dewael antwoordt dat op het Overlegcomité enkel het probleem van de onderwijsfinanciering aan bod is gekomen.

De heer *Robert Voorhamme* is van oordeel dat een vermindering van de registratierechten op zich zeer zinvol is. De Belgische registratierechten zijn de hoogste ter wereld en dat terwijl we zo kampen met problemen in de ruimtelijke ordening, de mobiliteit, de stedelijke verloedering en de wanverhouding tussen nieuwbouw en vernieuwbouw. Over het principe als zodanig bestaat eigenlijk geen discussie. Er bestaat nu een grote onrechtvaardigheid ten aanzien van de steden. Doordat de meeste woningen in de steden een kadastraal inkomen van meer dan 30.000 frank hebben, zijn de registratierechten er zeer hoog en is het veel te duur om in de stad te kopen. Bovendien gaat het vaak om oude huizen, waarvan de renovatie miljoenen franken kost. Al die kosten worden helemaal niet gecompenseerd door de opbrengst van een latere verkoop. Reeds in de vorige legislatuur was de SP gewonnen voor een vermindering van de registratierechten, maar gekoppeld aan de overheveling van de volledige bevoegdheid terzake. Het Vlaamse Gewest moet ook de grondslag kunnen herzien. De registratierechten zijn grondgebonden en kunnen dus gemakkelijk worden overgeheveld naar de Gewesten. De spreker gelooft niet dat ze een concurrentie tussen de gewesten zullen veroorzaken omdat ze geen volksverhuizingen zullen doen ontstaan. Anderzijds is het zelfs zo dat ook het Brussels Gewest best iets aan de registratierechten zou doen om de stadsvlucht in te dijken.

De regering heeft echter bepaalde prioriteiten in het beleid gelegd en dat zijn de opbouw van de actieve welvaartsstaat en de verlaging van de drempels op de arbeidsmarkt. De rest is ook belangrijk, maar eerst moet de personenbelasting naar beneden.

De vermindering van de registratierechten is een goed idee, maar eerst is een volledige bevoegdheid van het Vlaamse Gewest nodig. Zoniet blijft het bij morrelen in de marge. De maatregel moet goed worden voorbereid en gedurende een lange termijn van kracht blijven. Zoniet verliest de overheid haar geloofwaardigheid. De mensen kopen niet om de haverklap een nieuwe woning. Frequentie wijzigingen in de registratierechten zijn daardoor nefast en daarom moeten eerst de bevoegdheden terzake worden overgeheveld.

De heer *Eric Van Rompuy* ziet in de algemene uitgavenbegroting een bedrag van 3,2 miljard frank voor de terugbetaling van de afcentiemen op de personenbelasting ingeschreven. De spreker vraagt van de regering een nota over de betekenis van de belastingverlaging voor de burgers. De spreker heeft vernomen dat de belastingverlaging pas vanaf midden 2000 zal worden doorgevoerd. Mag men daaruit besluiten dat de vermindering op jaarbasis 6,4 miljard frank bedraagt? Hoe groot zal het bedrag op kruissnelheid zijn dat wordt vrijgemaakt voor deze lastenverlaging? De regering wekt de indruk dat het om 40 miljard frank per jaar gaat, maar dat is vals. Het zal jaarlijks 8 tot 10 miljard frank worden. Wat is de betekenis naar de burgers toe? Eerst zouden de afcentiemen worden toegekend op alle inkomens, dit wil zeggen bij ongeveer 4 miljoen belastingplichtigen. Dan sprak men in regeringskringen nog maar alleen van inkomens uit arbeid, dus voor ongeveer 2 miljoen belastingplichtigen.

De heer *Eric Van Rompuy* hoort de heer Ludo Sannen stellen bezorgd te zijn over de impact van dit voorstel op Brussel en de rand. Maar ook andere vragen verdienen een duidelijk antwoord. Zullen de Vlaamse Brusselaars ook genieten van de afcentiemen op de personenbelasting? En wat met de bedrijfsvoorheffing die wordt betaald door de Vlamingen die in Brussel werken? Gaat het om een gewestmaterie of een gemeenschapsmaterie? De CVP vraagt hieromtrent een juridische nota. Op basis van welk artikel in de financieringswet zullen de afcentiemen op de personenbelasting worden ingevoerd? Als de regering de afcentiemen wil toepassen in 2000, zal ze moeten werken met de bedrijfsvoorheffing. Een toekenning via het aanslagbiljet kan pas worden gerealiseerd na 2000.

Als de Vlaamse overheid beslist om in het Vlaamse fiscaal beleid rekening te houden met de gevolgen voor de andere gewesten, is voorzichtigheid geboden. Ook de fiscale autonomie zal gevolgen hebben, niet alleen de vermindering van de registratierechten. De heer *Eric Van Rompuy* denkt aan de vroegere ervaringen met de Marivlamoperatie waarover hij als bevoegd minister een nota had opgesteld inzake de mogelijke regionale effecten van deze operatie. Federaal minister van Financiën Didier Reynders heeft het in zijn fiscale hervormingsplannen niet over de regionalisering van de personenbelasting. De Franstaligen zullen die nooit toestaan, zoals ze dat ook tijdens de vorige legislatuur niet hebben gedaan. De heer *Eric Van Rompuy* is van mening dat de Vlaamse regering nog altijd niet heeft duidelijk gemaakt wat zij wenst te bereiken op de Costa. Hoe kan de CVP front vor-

men met de Vlaamse regering op de Costa als zij niet weet wat de Vlaamse regering er wenst te bereiken?

Wat de druk op de rand rond Brussel betreft, herinnert de spreker er ten slotte aan dat de heer Stefaan Platteau zelfs gekant is tegen het voorkooprecht. Volgens de heer *Eric Van Rompuy* zullen de vermindering van de registratierechten maar heel beperkte effecten sorteren in de rand.

De heer *Stefaan Platteau* meent dat er een contradictie is in wat de CVP zegt. Enerzijds gelooft ze in een Laffereffect, anderzijds denkt ze dat er geen effect zal zijn in de rand rond Brussel. De heer Stefaan Platteau meent dat de hervorming van de registratierechten zoals die nu door de CVP-fractie wordt voorgesteld, de verfransingsdruk nog zal doen toenemen. Dit kan echt niet.

De heer *Eric Van Rompuy* antwoordt dat wat (het ontbreken van) de aantrekkingskracht van het wonen in Brussel betreft, er heel wat andere factoren in het geding zijn zoals de veiligheid van de omgeving, het ontbreken van groen en gebrek aan degelijke huisvesting tegen betaalbare prijzen.

In de Verenigde Staten van Amerika leidde de belastingverlaging onder president Ronald Reagan tot enorme overheidstekorten en omgekeerd belette de belastingverhoging onder president Bill Clinton niet dat de economische groei de laatste zeven jaar is toegenomen. Dit moet iedereen tot nadenken stemmen die nu alles op belastingverlagingen zet.

De heer *Herman De Reuse* herinnert er aan dat toen in de vorige legislatuur de heer Frank Creyelman, Vlaams volksvertegenwoordiger voor het Vlaams Blok, een resolutie betreffende de invloed van het registratierecht op het aan- en verkopen van woningen en de interactie met het woon-werkverkeer (*Parl. St. VL. Parl. 1997-98, nr. 897/1*) had ingediend over de registratierechten en erin voorstelde onderhandelingen aan te knopen met de federale regering, alle andere partijen tegenstemden met inbegrip van de CVP.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* noteert dat de heer Robert Voorhamme van mening is dat de registratierechten volledig naar de Gewesten moeten worden overgeheveld. Zij erkent verder dat een hervorming van de registratierechten grondig moet worden voorbereid. Tegen een goed voorbereid CVP-amendement staat het vertrouwen van de meerderheid in een regeringsvoorstel dat zelfs niet ter tafel ligt. Dat is een carte blanche voor een

voorstel dat vanuit juridisch oogpunt onhaalbaar is. De heer Robert Voorhamme is gekant tegen de vermindering van de registratierechten omdat die overhaast zou worden ingevoerd, maar is wel voorstander van een voorstel voor het toekennen van afcantiemen op de personenbelasting waarover nog helemaal niets geweten is.

Afcantiemen op de personenbelasting zijn nu niet mogelijk. Om de in de begroting ingeschreven 3,2 miljard frank toch ten nutte te kunnen maken, stelt de CVP-fractie bij amendement een alternatief voor. Het CVP-amendement dat een vermindering van 25 % inhoudt, is geïnspireerd op het bedrag van 3,2 miljard frank.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* daagt de regering uit het standpunt van de CVP-fractie juridisch te weerleggen. Wat zou in het koninklijk besluit tot uitvoering van de financieringswet moeten staan ? Voor wie zou de personenbelasting worden verlaagd ? Voor welk bedrag ? De regering moet dat verduidelijken.

De heer *John Taylor* vraagt aan de regering concrete cijfers over de verdeling van die 3,2 miljard frank over de verschillende inkomenscategorieën uit arbeid.

De heer *Frans De Cock* stelt dat de vermindering van de registratierechten voor verder onderzoek vatbaar is. De regering heeft echter gekozen voor de vermindering van de personenbelasting en die keuze moet worden uitgevoerd. Welke mensen zal de CVP met een vermindering van de registratierechten bereiken ? Alleszins veel minder dat met afcantiemen op de personenbelasting, waar de CVP denkt dat ongeveer 2 miljoen belastingplichtigen worden bereikt. De vermindering van de registratierechten zal bovendien vooral ten goede komen aan de eigenaars die veel eigendomsoverdrachten verrichten.

De heer *Robert Voorhamme* herinnert er aan dat ook onder de vorige Vlaamse regering kredieten werden ingeschreven waarvoor nog geen definitieve bestemming bestond. De spreker denkt daarbij aan de VESOC-middelen. De budgettaire enveloppe is bekend, maar (nog) niet de definitieve inhoud. Dat is geen budgettaire heiligschennis, maar zelfs gebruikelijk in begrotingszaken.

Indien het CVP-amendement wordt aangenomen, wordt de latere uitvoering van de afcantiemen op de personenbelasting onmogelijk omdat de benodigde kredieten zullen opgebruikt zijn aan de vermindering van de registratierechten. Een hervor-

ming van de registratierechten moet kaderen in een overheveling van bevoegdheden. De hervorming van de registratierechten moet grondig gebeuren en niet om het jaar. Het stemmen van het CVP-amendement zou de overheveling voor jaren hypothekeren.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* herinnert er aan dat in het regeerakkoord niet alleen melding wordt gemaakt van afcantiemen op de personenbelasting, maar ook – in een later stadium – van een vermindering van de registratierechten. De CVP keert de timing van het regeerakkoord gewoon om omdat de registratierechten nu al kunnen worden verminderd. Afcantiemen op de personenbelasting kunnen later dan nog altijd worden doorgevoerd.

De heer *John Taylor* zegt aan de heer Robert Voorhamme dat de CVP voorstander is van maatregelen die de werkgelegenheid aanzwengelen, maar dat het niet gelooft dat afcantiemen op de personenbelasting hiertoe zullen leiden. De CVP verwacht in dat verband een antwoord van de regering. Hoe zal de burger de afcantiemen op de personenbelasting al merken in 2000 ? De CVP-fractie begrijpt niet hoe die 3,2 miljard frank uit de begroting voor 2000 via de techniek van de afcantiemen al zullen kunnen worden gerealiseerd in 2000 of zelfs 2001.

De heer *Eric Van Rompuy* stipt aan dat afcantiemen op de personenbelasting volgens ambtenaren van het Ministerie van Financiën alleen mogelijk zijn via het aanslagbiljet en niet via de bedrijfsvoorheffing. De 3,2 miljard frank zullen dus nog niet kunnen gebruikt worden in de loop van 2000. Het zal hoe dan ook een bijzonder ingewikkelde operatie worden.

De heer *Herman De Reuse* vraagt hoe de regering vervolgens praktisch denkt te werk te gaan, gesteld dat de afcantiemen op de personenbelasting door het Overlegcomité geraken.

Minister-president Patrick Dewael stelt in zijn repliek dat het amendement van de CVP een andere bestemming geeft aan de 3,2 miljard frank waardoor eventueel bekomen resultaten uit de onderhandelingen over afcantiemen op de personenbelasting budgettair onuitvoerbaar worden. Het bedrag van 3,2 miljard frank is een deel van de 50 miljard frank die de regering tijdens de legislatuur wenst te besteden aan de bestrijding van de werkloosheidsval. Het bedrag bestemd voor de afcantiemen zal via de jaarlijkse begrotingen en aanpassingen van de begroting telkens moeten bijgestuurd worden.

De vermindering van de registratierechten als middel om de mobiliteit te bevorderen moet in een breder kader worden bekeken, waarin ook het kadastraal inkomen, de onroerende voorheffing en het stedelijk beleid hun plaats hebben. Over het beleid inzake onroerend goed kan in het Vlaams Parlement misschien een themadebat worden gehouden. Het idee van de CVP is intellectueel zeer aantrekkelijk, maar de regering heeft voor 2000 een andere prioriteit gelegd en heeft goede hoop hierin te slagen. De onderhandelingen hierover zijn lopende.

De minister-president wenst te benadrukken dat de regering een mogelijkheid wil uitvoeren die is voorzien in de door de CVP zelf goedgekeurde financieringswet. Er is een wettelijke grondslag op basis waarvan de CVP zelf tijdens de vorige legislatuur gepoogd heeft een gelijkaardige hervorming door te voeren.

Het inschrijven van een begrotingsenveloppe voor het verlenen van de afcantiemen stuit ook op kritiek van de CVP-fractie. Wat zou de oppositie in het Vlaams Parlement hebben gezegd als de Vlaamse regering geen bedrag hadden ingeschreven in de begroting? De begroting maakt duidelijk wat de bedoeling van de regering is. Nu wordt daarover onderhandeld met de federale regering en de andere gewestregeringen. De ambitie van de Vlaamse regering is om een lastenverlaging op inkomens uit arbeid door te voeren ter bestrijding van de werkloosheidsval. Het is wel degelijk de bedoeling om selectief te werk te gaan en de inspanning te concentreren op de laagste inkomensschijven.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer herhaalt dat kortingen een percentage zijn op de totaliteit van de (inkomsten)belasting.

Minister-president Patrick Dewael antwoordt dat dit nergens in de financieringswet staat. De regering heeft zich een doel gesteld. De onderhandelingen om dat doel te bereiken zijn bezig. De CVP beweert dat dit niet kan, maar dat zal eerst moeten blijken uit de onderhandelingen. De Koning kan inderdaad in het kader van de economische en monetaire eenheid de marge inzake opcentiemen en afcantiemen vastleggen, maar is daartoe niet verplicht. Na het welslagen van de onderhandelingen zal de regering een ontwerp van decreet indienen om de afcantiemen op de personenbelasting door te voeren. De CVP herhaalt voortdurend dezelfde vragen. De minister-president stelt nu nog niets te kunnen zeggen omdat de onderhandelingen bezig zijn. Het enige wat de minister-president kan doen, is het Vlaams Parlement op de hoogte houden van

de vordering van de onderhandelingen. Wie weet bestaat er wel een politieke meerderheid om de financieringswet te wijzigen? Het enige dat men de regering kan verwijten, is dat het krediet van 3,2 miljard frank niet zal worden uitgegeven ingeval de onderhandelingen mislukken. Maar dat is ook het geval voor bijvoorbeeld de kredieten in het kader van het sociaal-economisch overleg.

De Costa komt hier alleen maar in beeld wanneer een eventuele wijziging van de financieringswet zou worden overwogen, maar in die hypothese is een globaal debat nodig waarin ook de fiscale autonomie, bijkomende middelen en bevoegdheden en de al dan niet gedeeltelijke verdeling van overheidsschuld aan bod komen. De Costa is een lange-termijnvisie. In de begroting 2000 gaat het om de invoering van afcantiemen op de personenbelasting die zijn voorzien in de financieringswet, die door de VLD trouwens nooit is goedgekeurd.

Het amendement van de CVP om de registratierechten te verminderen heeft zijn verdiensten. Maar de regering heeft nu eenmaal een keuze gemaakt in de mogelijkheden tot belastingverlaging. Een vermindering van de registratierechten moet globaal zijn en passen in het hele beleid rond onroerend goed, verkrotting en het grootstedenbeleid. De Vlaamse overheid mag hierover niet gaan improviseren. Naast de registratierechten is er ook de problematiek van de kadastrale inkomens en de onroerende voorheffing. De voorkeur van de minister-president terzake gaat uit naar de hervorming van het instrument onroerende voorheffing.

Het vervolg van de bespreking op 2 december (na het sluiten van het Sint-Elooiakkoord)

De heer John Taylor vraagt of het akkoord over de afcantiemen op de personenbelasting – dat kadert in het Sint-Elooi-akkoord – zal worden verwerkt in het programmadecreet?

Minister-president Patrick Dewael antwoordt dat het Overlegcomité de Vlaamse regering de toestemming heeft gegeven om een korting op de personenbelasting in te voeren binnen het kader van de financieringswet. Een beperking tot de inkomens uit arbeid alleen bleek niet mogelijk, omdat daarvoor de financieringswet moet worden gewijzigd. De korting zal dus lineair-forfaitair worden toegepast, waardoor het effect bij de laagste inkomens het grootst zal zijn. In die zin is de maatregel wel selectief. De regering zal de korting nu vertalen in een ontwerp van decreet dat bij het Vlaams Parlement zal worden ingediend. Het bedrag van 3,2 miljard frank blijft ongewijzigd in de initiële begro-

ting 2000, maar zal naar aanleiding van de begrotingsaanpassing worden herbekeken. Het is immers de bedoeling te komen tot een totale inspanning van 50 miljard frank voor de hele legislatuur.

De heer *Johan De Roo* vraagt of het de bedoeling van de regering is om de werkloosheidsval te bestrijden, vermits de korting ook wordt toegekend voor de andere inkomsten.

Minister-president Patrick Dewael antwoordt bevestigend.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* vraagt of het zo is dat wie geen personenbelasting betaalt, ook geen korting krijgt ?

Minister-president Patrick Dewael antwoordt bevestigend.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* stelt dat werklozen geen korting zullen krijgen. Hoe zit dat dan met de band tussen de afcentiemen en de bestrijding van de werkloosheidsval ?

Minister-president Patrick Dewael antwoordt dat ook de federale overheid fiscale maatregelen zal nemen. Men moet de maatregelen van alle overheden samen bekijken.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* vraagt of de korting zal worden toegepast via de voorheffing of via het aanslagbiljet ?

Minister-president Patrick Dewael antwoordt dat dit zal worden bekeken naar aanleiding van het ontwerp van decreet.

De heer *John Taylor* vraagt welk gedeelte van de vooropgestelde 3,2 miljard frank naar de voor de werkloosheidsval kritieke groep zal gaan ? Doordat de korting ook zal gelden voor de inkomens uit vermogen, zal de discrepantie met de mensen die er niet van kunnen genieten, nog groter worden. Heeft de regering hierover cijfers ? Waarom is de korting op de personenbelasting niet opgenomen in het programmadecreet ? Dit is nu toch typisch een aangelegenheid die in een programmadecreet thuishoort. Sommige andere bepalingen, die met de begroting niets te maken hebben, zitten er dan weer wel in.

De heer *André Denys* stipt aan dat het uitgebreid Bureau heeft beslist dat enkele bepalingen die geen rechtstreeks verband houden met de begro-

ting, toch in het programmadecreet mochten blijven staan.

De heer *Joachim Coens* stelt vast dat ook de andere delen van het Sint-Elooi-akkoord nog niet zijn verwerkt in de begroting 2000. De spreker denkt aan de kredieten voor tewerkstelling en onderwijs.

De heer *John Taylor* stipt aan dat door het Sint-Elooi-akkoord er een nieuw feit is, namelijk dat de korting ook zal toegekend worden op de inkomens uit vermogen. Daardoor zal de doelmatigheid naar de doelgroep voor de bestrijding van de werkloosheidsval verminderen. Bovendien heeft het uitgebreid Bureau niets te beslissen over de inhoud van een programmadecreet. Hij stelt vast dat een voor een programmadecreet essentieel punt, namelijk de korting op de personenbelasting, erin ontbreekt.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* meent dat het Vlaams Parlement de inhoud van de programmadecreten altijd zeer strikt heeft beperkt tot wat nodig is voor de realisering van de inkomsten en de uitgaven van de overheid. Afcentiemen op de personenbelasting horen daarbij, maar mogen uiteraard ook via een afzonderlijk decreet worden doorgevoerd. Vroeger reageerde de heer *André Denys* altijd zeer hevig tegen het opnemen van bepalingen in het programmadecreet die geen rechtstreeks verband hielden met de begroting. Nu staan er twee bepalingen in die niets te maken hebben met de begroting 2000. Het uitgebreid Bureau ging hiermee akkoord omdat de regering nog jong en onervaren is.

De korting – die aanvaard is in het Sint-Elooi-akkoord – zal lineair en forfaitair zijn. Een gezin met tweeverdieners zal de korting dus tweemaal krijgen, want hun inkomsten worden niet samengeteld. Een gezin met één inkomen, waar het huwelijksquotiënt wordt toegepast, krijgt de korting echter maar éénmaal. Dat probleem moet worden geregeld bij fiscale wet op federaal niveau. De regering is er met andere woorden nog niet uit.

De heer *Ludo Sannen* bevestigt dat er inderdaad een denkproces nodig blijft. Dan pas kan een ontwerp van decreet worden opgesteld. Dat had eventueel gekund in het programmadecreet, maar de regering is er momenteel nog niet mee klaar. Trouwens, niet alles wat rechtstreeks betrekking heeft op de begroting, moet daarom in een programmadecreet worden geregeld. Voor dit jaar heeft het uitgebreid Bureau een uitzondering in de andere richting gemaakt.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* merkt verder op dat geen korting kan worden toegestaan op wie geen personenbelasting betaalt. Bij toepassing van het huwelijksquotiënt krijgt het gezin dus maar éénmaal de korting.

De heer Chris Vandenbroeke stelt vast dat in het Overlegcomité een stap bereikt is. In de begroting 2000 staat 3,2 miljard frank. Hoe zit het met de verdere evolutie na 2000 ? Voor de VU-ID-fractie is de timing zeer belangrijk.

Minister-president Patrick Dewael herhaalt dat de Vlaamse regering kortingen op de personenbelasting wil realiseren en iets wil doen aan de werkloosheidsval. Een deel van het instrumentarium ligt bij de federale overheid. Daarom moet men alle maatregelen in hun globaliteit benaderen.

Voor mensen zonder inkomen zullen andere maatregelen worden genomen. Het inkomen uit vermogen wordt meegeteld voor de berekening van de personenbelasting. Dat kan niet anders. De selectiviteit vloeit voort uit het forfaitaire systeem : wie 275.000 frank verdient, zal 18,5 % minder personenbelasting betalen, wie 370.000 frank verdient, 7 % minder, voor wie 780.000 frank verdient, is de belastingvermindering procentueel nog kleiner, enzovoort. De regering wil de mogelijkheden van de financieringswet maximaal benutten, zoals ze nu is. Daarenboven is de minister-president ervan overtuigd dat op federaal niveau de financieringswet zal worden gewijzigd.

Bij de opstelling van de begroting 2000 is de Vlaamse regering uitgegaan van een bedrag van 3,2 miljard frank. Dat is nog maar een begin. Dat bedrag zal toenemen om de totale som van 50 miljard frank over de hele legislatuur te bereiken. Bij de begrotingsaanpassing is de discussie over het bedrag opnieuw mogelijk.

De heer *Joachim Coens* vroeg hoe het zit met de andere maatregelen die in het akkoord zijn afgesproken. Die zullen uiteraard hun effect hebben op de begrotingen van de Vlaamse Gemeenschap. Het is nu echter nog te vroeg om ze al in te schrijven in de initiële begroting 2000. Ze zullen erin komen vanaf de begrotingsaanpassing 2000.

De heer Joachim Coens heeft vernomen dat het hele akkoord voor Vlaanderen budgettair een nuloperatie zal worden. De lagere middelen voor onderwijs worden gecompenseerd door 1,1 miljard frank extra trekkingsrechten voor tewerkstelling. Betekent dat – gezien de Vlaamse regering zich voorneemt de nepstatuten af te schaffen met be-

hulp van deze trekkingsrechten – dan dat die minder middelen voor onderwijs zullen worden verhaald op de kredieten voor onderwijs ?

Minister-president Patrick Dewael antwoordt ontkennend. Via een federale wet zal de gewestelijke autonomie inzake de trekkingsrechten voor het tewerkstellingsbeleid worden vergroot. De regering heeft nog niets beslist over de concrete aanwending daarvan. Misschien worden de bijkomende middelen gebruikt voor de afschaffing van de nepstatuten, wat een belangrijke prioriteit is, misschien voor de opleiding en vorming of voor andere maatregelen. De trekkingsrechten werden sinds 1989 niet meer geïndexeerd. Door de indexering zal Vlaanderen er in 2000, 2001 en 2002 Vlaanderen telkens 2 miljard frank verkrijgen. Voor de afschaffing van de nepstatuten, verwijst de minister-president naar vakminister Renaat Landuyt. Betreffende de middelen voor het onderwijs, blijft de regering voorlopig werken op basis van de bedragen in de financieringswet. Nadat de federale overheid de herberekeningen zal hebben gedaan, zal de regering de Vlaamse begroting dienovereenkomstig aanpassen.

Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* herinnert er nog eens aan de vermindering van de afrekening voor de onderwijsmiddelen uit het verleden van 1,6 miljard frank naar 1,1 miljard frank. Dat zou toch eens moeten worden uitgeklaard, want dat zal effecten hebben op de begrotingen van de volgende jaren.

Minister-president Patrick Dewael ontkent dat de afrekening van de onderwijsmiddelen uit het verleden effecten zal hebben op de komende jaren.

De begrotingstechnische vertaling van het akkoord met de Franstaligen vraagt nog wat tijd. Daarom zal de Vlaamse regering hiermee naar het Vlaams Parlement komen ter gelegenheid van de begrotingsaanpassing en niet nu. Mevrouw *Wivina Demeester-De Meyer* beweert dat een fiscale wetswijziging nodig is. De Vlaamse regering werkt stap voor stap. De federale wetswijziging zit vervat in het akkoord. Voor de opnemings van de korting op de personenbelasting in het programmadecreet is het nu nog te vroeg. Een afzonderlijk ontwerp van decreet is trouwens even goed en zal bij het Vlaams Parlement worden ingediend.

Wat de vraag van de heer *Chris Vandenbroeke* over de toekomst betreft, kan de minister-president antwoorden dat het de bedoeling van de regering is te komen tot een korting van de personenbelasting van 10 miljard frank per jaar.

De heer *Joachim Coens* is van oordeel dat de Franstaligen te weinig geld hebben voor hun onderwijs en dat dit gegeven een belangrijke rol speelde in de onderhandelingen. Voor Vlaanderen werd het voorgesteld als een nuloperatie, namelijk enerzijds meer trekkingsrechten, die volgens de regering zullen worden aangewend in het kader van het tewerkstellingsbeleid, en anderzijds een minder gunstige berekening van de middelen voor onderwijs. Hoe is die laatste vermindering verrekend in de begroting 2000 ?

Minister-president Patrick Dewael antwoordt dat Vlaamse regering dit nog niet heeft beslist. De gedachte dat het om een nuloperatie zou gaan, is het gevolg van een bepaalde berekening van het aantal leerlingen, maar precies dat staat nog niet vast. Wat wel al berekenbaar is, is de financiering van de buitenlandse studenten. Hiervan ging vroeger 80 % naar het Franstalig onderwijs en 20 % naar het Nederlandstalig onderwijs. Nu is dat respectievelijk 67 % en 33 %. De Vlaamse Gemeenschap krijgt daarvoor 700 miljoen frank extra. De trekkingsrechten voor het Vlaamse Gewest zijn goed voor 1,1 miljard frank extra. Gaat dat leiden tot een nuloperatie ? Dat weet de minister-president nog niet. Het zal voor Vlaanderen alleszins geen negatieve operatie worden.

Wat de trekkingsrechten voor tewerkstelling betreft, staat het inderdaad nog niet vast hoe ze zullen worden verdeeld over de afschaffing van de nepstatuten en de bevordering van de opleiding.

De kredieten voor onderwijs zullen niet worden verminderd. Het regeerakkoord bepaalt immers dat meer middelen naar onderwijs moeten gaan. Dat zal worden geregeld in de begrotingsaanpassing.

De heer *Herman De Reuse* vraagt of de minister-president denkt de werkloosheidsval te bestrijden door een korting toe te staan op alle inkomsten, werkloosheidsvergoedingen inbegrepen ?

De heer *John Taylor* herinnert in dat verband nog eens aan zijn vraag naar concrete cijfers.

Minister-president Patrick Dewael antwoordt dat de Vlaamse regering een ontwerp van decreet zal indienen op basis waarvan er over concrete cijfers zal kunnen worden gediscussieerd. De korting slaat inderdaad op iedereen die personenbelasting betaalt, dat kan niet anders. Maar die Vlaamse maatregel staat niet geïsoleerd van andere maatregelen.

De heer *Herman De Reuse* herhaalt zijn vraag naar het effect van deze specifieke maatregel voor de bestrijding van de werkloosheidsval.

Minister-president Patrick Dewael antwoordt dat het gaat om de combinatie van vele maatregelen.

De heer *John Taylor* stipt aan dat de korting slaat op alle inkomens, behalve de allerlaagste, waarop geen personenbelasting wordt geheven. Daardoor vermindert de doelmatigheid naar de bestrijding van de werkloosheidsval.

De heer *André Denys* meent dat fiscale bepalingen thuishoren in afzonderlijke decreten en niet in een programmadecreet. Het akkoord heeft alleen effect op de middelen, niet op de uitgaven van de Vlaamse Gemeenschap. De aanpassing van de begroting kan pas gebeuren nadat de federale wet is gewijzigd.

Minister-president Patrick Dewael begrijpt de commotie niet rond het programmadecreet. Stel dat de regering de korting op de personenbelasting zou hebben pogen in te voeren met een amendement op het programmadecreet. De oppositie zou nogal van zich laten horen !

D.3. Stemming

Het amendement nr. 6 van mevrouw Wivina De-meester-De Meyer en de heren John Taylor, Eric Van Rompuy en Joachim Coens tot invoeging van een nieuw artikel 58bis en invoeging van een hoofdstuk XIXbis Registratierechten wordt verworpen met 8 stemmen tegen 6.

E. Hoofdstuk XX : Inwerkingtreding

E.1. Bespreking en stemming

Bij artikel 59 worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 59 en Hoofdstuk XX, Inwerkingtreding, worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Stefaan PLATTEAU Marc VAN DEN ABELEN
John TAYLOR